UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

X Ante A

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

metus erat ne impediret ſpes mea compede vxoris Aliqñ vxorius dicit̃ qui vxori nimis inſeruit. Virg. Pulchramq̃ vxorius vrbem extruis.

X Littera ſemiuocalis eſt: que vim duplicis cõſonantis hʒ pro qua modo cs.gs. primit⁹ vtebant̃: vt apecs grecs: pro quib⁹ nũc apex grex dicimus. Sciendum ꝙ x. tranſit in u. conſonantẽ: vt nix niuis in ct. vt nox noctis et in aſpirationẽ ſubit: vt veho vexi. Quotienſcunq̃ autẽ hec ꝑpoſitio ex: cõponit̃ cũ dictione incipiente a. vocali vel c.p.t.ꝛ s. remanẽt integra: ſed quãdo cũ s.s abijcit̃: vt exaro/exeo/exigo/exoleo/exuro/excutio/explodo/extraho/exequor/expes.

X Ante A

Xanthus: latine fluuius dr̃. Quo noie dict⁹ ẽ fluuius troianus: qui ꝛ Scamander dr̃. Nam qd̃ in campis troianis proxime flumẽ armenta rufa et pecora leucophea naſcunt̃: ideo flumen id ilienſes xanthũ appellauiſſe dicunt̃. Eſt ꝛ nomẽ viri/et nomẽ vrbis Lycie a fluuio ſic nũcupate. Et nomen equi Hectoris.

Xanthij ꝑpli Aſie qui cũ eorũ vrbs ab harpago prefecto Cyri obſideret̃ vxores ſuas ac ſeruos et omnes opes in arce poſuerũt: deinde adhibito igni cremauerunt: ipſiq̃ in bello irruentes cuncti cecidere.

Xanthicus aprilis mẽſis hebreoꝝ lingua appellat⁹ eſt.

Xantho fuit vna ex nymphis Oceani et Tethyos filia. Virg. lib. iiij. geor. Drymoq̃ xanthoq̃.

Xantippe: nomẽ vxoris querule ſocratis philoſophi.

X Ante E

Xenos: latine hoſpes ſiue peregrinus. Xenia hoſpitalitas: amicitia externorũ.

Xeniũ dici poteſt munus hoſpitalitatis. vñ Martialis lib. xiij. in q̃ eiuſmodi munera diſtichis deſcribit: xenia nominauit: ꝙ verſus ipos pro xenijs mitteret. Oĩs in hoc gracili xeniorũ turba libello. Cõſtabit nummis quattuor empta tibi. Quattuor eſt nimiũ: poterit conſtare duobus. Et faciet lucrũ bibliopola triphon. Hec licet hoſpitib⁹ ꝓ munere diſticha mittas: Si tibi tam rarus q̃ꝫ mihi numus erit. Hui⁹ diminu. eſt Xeniolũ paruũ xeniũ. Apul. Cõmodũ meridies acceſſerat et mittit mihi xeniola porcũ optimũ ꝛ quinq̃ gallinulas ꝛ vini cadũ in etate precioſi.

Xenodochiũ: et xenodociũ: hoſpitale locus publicus quo peregrini ꝛ hoſpites hoſpitaliter recipiunt̃ ξενοσ hoſpes δοχειον receptaculũ quaſi hoſpitũm receptaculũ. Hiero. Xenodochiũ in portu romano ſitum totus pariter mũdus audiuit.

Xenocrates p.c. nomẽ phi chalcedonij auditoris platonis qui in academia Speuſippo ſucceſſit: et vigintiquinq̃ annis docuit. Fuit tardus ingenio adeo vt cũ illũ Plato Ariſtoteli cõpararet alterũ freno: alterũ calcaribus indigere dicebat. Hic philoſophorũ ſeueriſſimus extitit. Ferunt cũ phryne nobile ſcortũ dedita opera a quibuſdã intra eius cellã miſſa eſſet: atq̃ ab eo orans lectuli partem accepiſſet: demumq̃ imꝑfecto opere diſceſſiſſet: dixit ſe nõ a viro ſʒ a ſtatua veniſſe. Eius v̾bis tãta fides adhibebat̃: vt cũ iniuriati nulli⁹ teſtimoniũ admitteret̃: huic ſoli iniurato crederetur. Hunc athenienſes aliqñ vendiderunt vt ita in exilio degens frangeret̃. Obijt ſecũdo ꝛ octogeſimo etatis ſue anno cũ noctu forte in ſartaginem offendiſſet: fuere ꝛ alij hoc noie.

Xenodotus: fuit hiſtoricus patria Troezenus.

Xenodorus q̃ſi ξειοσ .i. peregrinũ quod et egregiũ denotãs et δωρον donum fuit nomẽ ſtatuarij nulli veterũ celandi arte poſtponendi.

Xenophanes pe. cor. poeta Colophonius: qui cõtra Homerũ et Heſiodũ Elegias ſcripſit. Fuit et alter Xenophanes ex Leſbo poeta Iambicus.

Xenophon: nomen phi et ducis inſignis athenienſis Socratis diſcipulus et Platonis emulus fuit. ſpecioſus moratus ꝛ oĩbus gratus. Hic primus oim phorũ ſcripſit hiſtoriã. Exercitum quoq̃ ex vltimis babylonie finib⁹ per aſpera ꝛ difficillima itinera incolumem in patriã reduxit. Fuere ꝛ alij xenophontes.

Xenophilus pe. cor. nomẽ muſici chalcidenſis pythagorici: de quo Val. maxi. biennio minor q̃ꝫ gorgias qui centũ ꝛ quinq̃ vixit annis xenophilus chalcidenſis pythagoricus ſed felicitate nõ inferior. Siquidẽ vt ait Ariſtoxenus muſic⁹ oĩs incõmodi hũani expers ſũmo ꝑfectiſſime doctrine ſplẽdore extinct⁹ eſt.

Xerampelline veſtes vt inq̃t Prob⁹ fuerunt ad vſum matronarũ ampellini coloris qui inter coccinũ ꝛ muriceũ medius eſt ξερον: ſiccũ ſignificat. Itaq̃ xerampellinus coloris eſſe credit̃: quẽ vulgo roſam ſiccam noiamus. Alij xerampellinas dicũt latine dici Atrabaticas: Hoc eſt que colorẽ atrũ .i. nigrũ habent.

Xerolophus pe. cor. dici poteſt ſiccus tumul⁹ ξηροσ ſiccus λοφοσ tumulus. Nãq̃ ex lapidib⁹ conſtrui cõſueuerãt principũ tumuli.

Xerolibya: latine ſicca libya dicit̃.

Xerophagiũ: cõmeſtio ſiccorũ ciborum.

Xerophthalmia arida lippitudo: cum nec tument: nec fluunt oculi: ſed graueſcunt.

Xeria: emplaſtra ſicca: ſicut hygremphlaſtra vocant̃ liquida emplaſtra.

Xerxes: latine dr̃ bellator. vnde Artoxerxes magnus bellator: fuit perſarũ rex qui ꝯtra athenieñſes magnũ collegit exercitũ. Tradunt ſcriptores numerũ copiarũ terreſtriũ quas in greciã duxit xerxes fuiſſe. clxx. myriades .i. decies ſepties centena millia. Mirias eñ numerus eſt continẽs decẽ millia. Tranſiuit eius exercitus ꝑ ſeptẽ dies totidẽq̃ noctes nullo tẽpore intermiſſo. Sed nauali prelio a Themoſtocle grecorũ duce victus rex ipſe cum paucis aufugit. Fuit filius darij regis ex Atoſa Cyri filia. Hanc hiſtoriã Herodotus late ſcripſit.

X Ante Y

Xylon grece: latine lignum dicit̃/vnde xylobalſamum lignum balſami.

Xylinum: qd̃ et xylon dicit̃ .i. qd̃ vulgares bambatium dicunt. Unde xyline veſtes.

Xylocaſia: lignum Caſie.

Xylophagus pe. cor. vermis qui alb⁹ obeſus nigello capite eſt: ac naſcit̃ in lignoꝝ carie lignũ corrodens. In ponto ꝛ phrygia comedit̃: vt auctor eſt Hiero. coatra Ioui. Et quomõ inquit apud nos ficedula et attagen mullus ꝛ Scarus in delicijs cõputantur: ita apud illos ξυλοφαγιον comediſſe luxuria eſt.

Xyphis: grece ξιφοσ ſignificat enſem. Unde xyphie ſtelle ex cometarũ genere in mucrones faſtigiate.

Xyſtus a grecis dr̃ porticus ampla latitudine exercitatiõi accõmodata in qua Athlete per hyberna tp̃a exercent̃. Hinc xyſtici dicunt̃ athelete in xyſtis pugnantes. Sue. in Augu. Nec tamen eo minus aut xyſticorũ certatiões aut gladiatorũ pugnas ſeueriſſime ſemꝑ exegit. Xyſtici etiã dicunt̃ qui xyſto ludũt. Significat enim xyſtos ſpiculum vel hamile telum: vnde xyſtophorus latine ſpiculator. Interdũ xyſtus ſumit̃ pro ambulatione in qua arbuſcule ſunt in plurimas ſpecies effigiate. Plini. Ante crypto porticũ xyſtus ẽ violis odoratus. Aliter Pli. li. v. epi. Ante porticum xyſtus conciſus in plurimas ſpecies diſtinctuſq̃ buxo. Idẽ. Non tam ſtatuarum ꝛ tabularum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN